

Om eksamen:

Eksamen består av to deler som er verdt omtrent like mye (50/50). Kandidatene hadde allikevel en mulighet å legge mer vekt på enten oppgave 1 (60/40) eller oppgave 2 (40/60) i eksamensbesvarelsene.

Eksamenensoppgaver og viktige momenter som bør være med:

Svar på både oppgave 1 og 2.

Omfang: maksimum 10 normalsider (2300 tegn uten mellomrom) inklusive, dvs. totalt 23 000 tegn uten mellomrom. Lim eksemplene inn som bilder. Oppgi antall tegn på forsiden. Henvis til relevante kilder i pensum (<https://www.hf.uio.no/studier/ressurser/kilder/>).

Oppgave 1: Sekvensstruktur og preferanseorganisering

Drøft relasjonen mellom preferanseorganisering og sekvensorganisering. Bruk eksempler fra undervisningsmateriale og oppgavemateriale for å illustrere.

Viktige momenter som bør være med i besvarelse 1:

- 1) Beskrivelse av sekvensstruktur: Nærhetspar danner den minste sekvensen. Nærhetspar kan ekspandere, det kan bli preekspansjoner, innskudd og postekspansjoner.
- 2) Relasjonen mellom preferanseorganisering og sekvensorganisering:
 - Preferanse henviser til typiske handlingsmønstre vi finner i samtaler. Noen handlinger er formulert som korte og direkte, og de blir produsert raskt, d.v.s. uten forsinkelser, forklaringer, etc. De er typisk handlinger som oppfyller forventningene i første partel (f.eks. aksept vs. avslag) og fremmer sosial solidaritet (enighet vs. uenighet). Disse handlinger kalles foretrukne (prefererte) handlinger.
 - Ikke foretrukne (dis-prefererte) handlinger i andre partel er ofte forsinkete og ekspanderte (inneholder f.eks. forklaringer).
 - Preekspansjoner kan brukes f.eks. for å sikre en foretrukket respons («har du planer for i kveld»), for å forberede en forekommende anmodning («du, jeg har et stort problem») eller tilby («har du fortsatt behov for bilen på lørdag»)
 - Post-først innskuddssekvenser er reparasjonssekvenser. Andre-initiering av reparasjon etter den første partelen forsinket andreleddet, og/eller gir taleren av første partelen en mulighet å modifisere det som har blitt sagt i den førstepartelen. Vi finner ofte reparasjonssekvenser før en ikke foretrukket respons.
 - Postekspansjoner kan brukes til å sikre at deltakere er enige selv om andreleddet hadde vært ikke foretrukket, f.eks. for å elaborere eller forklare andreleddet eller for å vise forståelse.
- 3) Besvarelsen bør være grunnet på og illustreres med relevante eksempler.
- 4) Mest relevante pensumlitteratur som bør henvises til: Schegloff 2007 s. 1-27; Pomerantz 1984; ten Have 128–143; Sidnell 77–109, også 110-173. En særlig god besvarelse trekker også inn Couper-Kuhlen & Selting s. 312-354.

Oppgave 2: Analyse

Analyser videoklippet «Teddybjørn» fra Big Brother (vedlagt).

BB79 - Teddybjørn

Ann: Anne Mona

Lar: Lars Joakim

Per: Per Morten

Ram: Ramsy

1 Ann: vi e kal:de,
2 Lar: j:a, men det er så gøy å se på deg Anne Mona,
3 duh:: .h:: du pakker 'n inn som skulle være en
4 n- n- teddybjørn,
5 Ann: Hh:: .h:: h::
6 Lar: [(det er-)]
7 Per: jeg er- jeg er teddybjørnen til An]ne Mona.
8 Per: erstatning for den hun hadde i senga da hun var liten;
9 (1.2)
10 Ann: jeg hadde aldri det, jeg hadde bare sutte sotterh:.
11 (0.8)
12 Per: sutter, hva er det for noe;
13 Ram: hva er [det-]
14 Lar: [klu]ter?
15 (0.5)
16 Ann: ja,
17 (2.0)
18 Ann: hadde sju stykk.
19 (2.2)
20 Lar: s::ju kluter,
21 Ann: sju sotter.
22 (0.8)
23 Ram: hva sotter.
24 Lar: [(søtt-)]
25 Ann: [smokk]:er da eller.
26 Ram: [smokker ja.]
27 Lar: [mt å ja sm]okker ja. jeg trodde >du mente< sutte
28 klut jeg sånn.
29 Ann: nei::, (0.9) sott, (1.2) ↑ja.
30 Ram: sotter ja.

Evaluering av besvarelse 2:

Dette er et åpent formulert analyseoppgave. Med andre ord, kandidaten skal selv velge hvordan hen velger å avgrense analysen. Det finnes allikevel noe temaer som er særlig saliente i materialet, nemlig andre-initiering av reparasjon, sekvensiell organisering og emne- og sekvensorganisering.

Relevant pensum for besvarelsen for oppgave 2 er for eksempel ten Have s. 119-169, Sidnell s. 117-138, Schegloff s. 1-27, og Couper-Kuhlen & Selting s. 312-354 (særlig s. 314-315). Det er allikevel opp til avgrensning av besvarelsen hvilke deler av pensum som er relevante for analysen.

Overordnet evaluering:

I evalueringen legges det vekt på kandidatens forståelse om samtaleanalytisk metode og evne til å bruke metoden: å identifisere fenomener som er relevante i materialet, å analysere samtals utvikling fra en prosessperspektiv, å bruke grunnleggende samtaleanalytiske begreper i analysen og å begrunne analysen på materialet (fra et deltakerperspektiv).

I tillegg legges det vekt til at kandidaten viser kunnskap til pensumlitteraturen og at besvarelsen har klar fokus på oppgavens problemstilling.

Ikke alle aspekter ved en eksamensbesvarelse er like målbare, og sensors faglige skjønn vil derfor også være en del av vurderingen.

En sterk besvarelse viser gode analytiske ferdigheter, en dyp forståelse om samtaleanalytiske begreper og om samtaleanalysens metodiske utgangspunkter, bred kunnskap til pensumlitteratur og evne til å bruke kilder for å gjøre analytiske poenger, og selvstendig, nøy og klar analyse.

En gjennomsnittlig besvarelse viser evne til å identifisere og analysere de grunnleggende organiseringer i samtale og å begrunne analysen på materialet, og god kunnskap til den mest sentrale pensumlitteraturen.

Fagskpesifikke karakterbeskrivelser finnes her:

<https://www.uio.no/studier/eksamen/karakterer/fagspesifikk-karakterbeskrivelse/hf-iln-nordisk.html>

